

روش‌های شناسایی و آنالیز مواد

مجله ۱۰۰ مواد

مؤلف: مسعود موسی نتاج

آمادگی آزمون دکتری

www.ketab.ir

ISBN: 978-600-7450-48-2

موسی نتاج ملک‌شاه مسعود
روش‌های شناسایی و آنالیز مواد / مسعود موسی نتاج ملک‌شاه
مکتب ماهان: ۱۳۹۳
۲۳۱ ص: جدول، نمودار (آمادگی آزمون دکتری مواد)

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیا.
فارسی - چاپ اول
روش‌های شناسایی و آنالیز مواد
مسعود موسی نتاج ملک‌شاه
ج - عنوان
کتابخانه ملی ایران

۳۵۹۲۲۸۴

انتشارات مکتب ماهان

- نام کتاب: ..... روش‌های شناسایی و آنالیز مواد
- مدیران مسئول: ..... هادی و مجید میثاری
- مؤلف: ..... مسعود موسی نتاج ملک‌شاه
- برنامه‌ریزی محتوا: ..... منصور محمدزاده
- مسئول تولید: ..... سمیه بیگی
- مدیر اجرایی: ..... سید مهیار پوریش
- ناشر: ..... مکتب ماهان
- نوبت و تاریخ چاپ: ..... اول / ۱۳۹۳
- تیراژ: ..... ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ..... ۳۰۰/۰۰۰ ریال
- شابک: ..... ISBN 978-600-7450-48-2

انتشارات مکتب ماهان: تهران - خیابان سهروردی شمالی - خیابان میرزا زینالی شرقی (خیابان کیهان) - پلاک ۵۱
تلفن: ۸۸۱۰۵۰۴۰

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به موسسه آموزشی عالی آزاد ماهان می‌باشد. و هرگونه اقتباس و
کپی‌برداری از این اثر بدون اخذ مجوز پیگرد قانونی دارد.

بنام خدا

ایمان‌داران به هر تغییر و تحول بزرگی در مسیر زندگی بدون تحول معرفت و نگرش میسر نخواهد بود. پس
بیایید با اندیشه توکل، تفکر و تحمل در توسعه دنیای فکریمان برای نیل به آرامش و آسایش توأمان اولین
گام را برداریم. چون به یقین به ایم دانی، توانایی می‌آورد.

شاد باشید و دلی را شاد کنید

برادران ستیاری

۹۳

مقدمه مولف

کتاب پیش‌رو شامل نوزده فصل است که در نگارش آن تلاش شده تا به کمک مبانی فیزیکی و دستگاهی هر پدیده، برخی از مهم‌ترین روش‌های شناسایی و آنالیز مواد مورد بررسی قرار گیرند. هفده فصل ابتدایی کتاب به روش‌های آنالیز مواد و فصل‌های هجدهم و نوزدهم به ترتیب به سؤالات چهار گزینه‌ای و پاسخنامه تشریحی اختصاص یافته است. بدیهی است به دلیل گستردگی روش‌های آنالیز در علم و مهندسی مواد امکان گنجاندن تمامی روش‌های آنالیز در این کتاب میسر نبوده و لذا تلاش شده است تا به‌ترین و پرکاربردترین روش‌ها مورد بررسی قرار گیرند.

در این بر خود لازم می‌دانم از مدیریت محترم انتشارات ماهان تشکر و قدردانی نمایم. همچنین از تمامی اساتید و دانشجویان گرانقدری که ضمن مطالعه این کتاب، اشکالات آن را استخراج کرده و برای تصحیح در کتاب من بعدی به آدرس اینترنتی mmalekshah87@gmail.com یا از طریق شماره تماس ۰۱۱۶۹۴۶۱۱۶۹۴۶ به نجانب منعکس می‌نمایند، پیشاپیش صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم. این کتاب تقدیم می‌شود به پدر و مادر گرانقدرم.

مسعود موسی نتاج ملک‌شاه

تابستان ۹۳

فهرست مطالب

۷.....	فصل اول: آشنایی با پرتو ایکس
۱۷.....	فصل دوم: پراش پرتو ایکس (XRD)
۲۵.....	فصل سوم: شدت باریک‌های پراشیده
۳۱.....	فصل چهارم: فلورسانس پرتو ایکس (XRF)
۳۹.....	فصل پنجم: طیف‌سنجی فوتو الکترون پرتو ایکس (XPS)
۴۷.....	فصل ششم: طیف‌سنجی الکترون اوزنه (AES)
۵۵.....	فصل هفتم: طیف‌سنجی جرمی یون ثانویه (SIMS)
۶۵.....	فصل هشتم: میکروسکوپ روب‌توان (OM)
۷۵.....	فصل نهم: میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM)
۱۰۷.....	فصل دهم: میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM)
۱۳۷.....	فصل یازدهم: میکروسکوپ روبشی توان (STM)
۱۴۱.....	فصل دوازدهم: میکروسکوپ نیروی اتمی (AFM)
۱۴۷.....	فصل سیزدهم: میکروسکوپ نیروی مغناطیسی (MFM)
۱۵۳.....	فصل چهاردهم: میکروسکوپ میدان یونی (MFM)
۱۵۷.....	فصل پانزدهم: طیف‌سنجی برگشتی رادرفورد (RBS)
۱۶۳.....	فصل شانزدهم: روش‌های طیف‌سنجی نوری
۱۷۷.....	فصل هفدهم: آنالیز حرارتی
۱۹۱.....	فصل هجدهم: سؤالات چهارگزینه‌ای
۱۲۱.....	فصل نوزدهم: پاسخنامه تشریحی
۲۳۰.....	منابع